

عنوان مقاله:

نقش خواجه نصیر طوسی در تداوم فلسفه ابن سینا و نوآوری های فلسفی او

محل انتشار:

دوفصلنامه حکمت سینوی (مشکوه النور)، دوره 24، شماره 64 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسنده:

طیبه کرمی - استادیار گروه کلام و فرق بنیاد دایره المعارف اسلامی، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

جریان کلامی فلسفی ضد سینوی که با غزالی آغاز شد و با فخر رازی تکمیل شد، زمینه‌ای برای خواجه نصیر بود تا از هویت فلسفه اسلامی و کلام شیعی دفاع کند. او با عنایت به مباحث و اشکالات مطرح شده، به تفسیر و شرح آثار و آراء ابن سینا پرداخت و به تقریرهای جدیدی دست یافت که در جای خود با اهمیت بود و پس از او نیز مورد توجه سایر حکما و متکلمان قرار گرفت. خواجه نصیر درباره صدور و خلقت، جایگاه عقل و نفس الامر، علم خدا، نیاز عقل انسان به تعلیم و لزوم متابعت از شرع در کیفیت مبدا و معاد نکات با اهمیتی مطرح کرد. او براساس اعتبارات فلسفی و حساب ترکیبات، ساختار جدیدی برای صدور کثرت تبیین، و تکثر عالم عقل و جهات متکثر معقولات را اثبات کرد. او عالم عقل را معادل نفس الامر در نظر گرفت و علم خدا به جزئیات را نیز از طریق تکثر عالم عقل و معقولات آن تبیین کرد. خواجه نصیر از منظر حکمت الهی شیعه، عقل انسان را نیازمند مدد دانست و برای عقول بالقوه و غیرمتکامل بشری، هدایت و تعلیم را لازم دانست. او درعین حال معتقد بود که برخی امور خارج از حوزه عقل هستند و تنها به وسیله شرع تبیین می شوند.

کلمات کلیدی:

اعتباریات، تعلیم، خواجه نصیر، عقل، قاعده الواحد، نفس الامر

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1283038>

